

πάθη καὶ νὰ δημιουργῇ περιπτώσεις. καθιστώντας δυσχερῆ τὴν διάκρισιν τῆς εὐθείας ὁδοῦ, ἐνῶ αὕτη ἔπρεπε νὰ εἶναι εὐδιάκριτος καὶ πλατεῖα. Τώρα ὑποθέτω ὅτι θέλετε ν' ἀναχωρήσετε.

— Μάλιστα, κυρία μου.

— Ἔστω. Ἀλλὰ περιμενεῖτε ἀκόμη δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας, ὅπως ἡ ἀναχώρησις αὕτη μὴ ὁμοιάζῃ φυγὴν, ἥτις μεθ' ὅσα ὁ κόσμος δὲν ἔλειψε νὰ παρατηρήσῃ ἤθελεν ἔχει τι τὸ γελοῖον καὶ ἴσως ὑβριστικόν. Τοῦτο σὰς τὸ ζητῶ ὡς θυσίαν. Ἄλλως τε σήμερον γευματίζομεν εἰς τοῦ κ. Βρεῦλῆ, ὅπου σὰς δίδω τὴν ἄδειαν νὰ μὴν ἔλθετε. Τοῦτο εἶναι κέρδος μιᾶς ἡμέρας. Αὐρίον θὰ προσπαθῇσω νὰ οἰκονομήσω τὰ πράγματα ὅπως κάλλιον δυνηθῶ καὶ μεθαύριον ἀναχωρεῖτε.

Οὕτω λοιπόν, Παῦλε, θέλω σ' ἐπανιδεῖ μετὰ τρεῖς ἡμέρας· καὶ ἔχω μεγάλην τούτου ἀνάγκην· καθότι οὐδέποτε ἤσθάνην τὴν μόνωσιν καὶ διακκεστέραν ἐπιθυμίαν νὰ σφίξω τὴν χεῖρά σου καὶ ν' ἀκούσω τὴν φωνήν σου λέγουσαν: «Ἐκαμες τὸ χρέος σου».

[Ἐπεταὶ συνέχεια]

ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ

Κατάκορφα τὸ βράδυ βράδυ στὰ βουνὰ
ὅταν ὁ ἥλιος βασιλεύῃ δοξασιμένος
μὲ φωτοδόλα σύννεφα στεφανωμένος,
καὶ πλέει ὁ κόσμος σὲ πελάγη φωτεινά.

Τὸ βράδυ βράδυ στοῦρανοῦ τὴν ἀγκαλιά,
σὰν σὲ καθρέφτη φλογερὸ ζωγραφισμένα,
στέκουν τὰ δένδρα τοῦ βουνοῦ σκοτεινια-
σμένα,
ἀκίνητα στὰ ὕψη των, στὴ σιγαλιά.

Μοιάζουν μὲ μαύρους, ρασσοφόρους καλο-
γύρους,
ποῦ πέμπουνε τὴν βραδυνή των προσευχή
ἀπ' τὴν ἀγία, τὴν ὁλόφωτη ψυχὴ,
ὀρθοὶ στῶν χρόνων τοὺς ἀναριθμήτους
γύρους.

Α. ΠΡΟΒΕΛΕΓΓΙΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΚΑΙ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΓΡΑΦΟΙ

Ὁ τύπος τοῦ *ρεπόρτερ* δὲν εἶνε γνωστὸς παρ' ἡμῖν—δὲν εἶνε γνωστὸς διότι δὲν ὑπάρχει. Ὅπως ἡ ἑλληνικὴ κοινωνία δὲν θεωρεῖται ἀκόμη ὥριμος πρὸς παραγωγὴν μυθιστορήματος—οὕτω καὶ ἡ ἑλληνικὴ δημοσιογραφία δὲν κατέστη ἀκόμη ἱκανὴ νὰ παραγάγῃ τὸν *ρεπόρτερ*, δηλαδή τὸν περίεργον ἐκείνον τύπον, τὸν διεισδύοντα παντοῦ, τὸν παρουσιάζομενον εἰς ὅλας τὰς συναθροίσεις, ὅπου ὑπάρχει εἰδήσις πρὸς ἄγρον, τὸν βλέποντα ἄνευ προτιμῆσεως βασιλεῖς

καὶ κακούργους, ἀρκεῖ νὰ πρόκειται ν' ἀκούσῃ τίποτε περίεργον ἐκ τοῦ στόματός των, διερχόμενον ὄρη, πόλεις καὶ θαλάσσας, μὲ μίαν μολυβδίδα καὶ μὲ ἐν σημειωματάριον ἀνὰ χεῖρας.

Ὁ τύπος οὗτος τοῦ συλλέκτου τῶν εἰδήσεων, ὅστις κινδυνεύει νὰ κατακτήσῃ ὅλον τὸν χῶρον τῶν ἐφημερίδων, ἀνεπτύχθη ἰδίως εἰς τὴν Ἀμερικὴν, τὴν χῶραν τῶν νεωτέρων θαυμάτων.

Γνωρίζετε ἴσως τὸ χαρακτηριστικὸν καὶ τυπικὸν ἐκείνου ἀνέκδοτον, τὸ ὁποῖον ὁ Jules Verne ἀπηθανάτισεν εἰς ἐν τῶν γοητευτικωτέρων μυθιστορημάτων του, τὸν *Μιχαὴλ Στρογῶφ*. Δύο ἀνταποκριταὶ ἐφημερίδων παρηκολούθουν ἐκστρατεῖαν τινὰ Ρώσων κατὰ τῶν Τατάρων. Οἱ Ρῶσοι πολιορκοῦν μίαν πόλιν καὶ κυριεύουν αὐτήν. Ὁ εἰς τῶν δημοσιογράφων, συλλέξας ὅσας ἡδύνατο πληροφορίας, ὁρμᾷ ἐφιππος πρὸς τὸ πλησιέστερον τηλεγραφικὸν γραφεῖον, διὰ νὰ διαβιβάσῃ τὰς μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης εἰδήσεις. Ἀλλ' ἐκεῖ βλέπει ἐνθρονισμένον τὸν συνάδελφόν του, ὅστις γράφων προχείρως ἐπὶ τῶν διαδοχικῶς ἀποσπωμένων φύλλων τοῦ σημειωματαρίου του, δίδει ταῦτα εἰς τὸν τηλεγραφητήν. Προσπαθεῖ καὶ αὐτὸς νὰ διαβιβάσῃ τὴν ἐκθεσὶν τοῦ μεταξὺ τῶν διαλειμμάτων, τὰ ὁποῖα τοῦ ἀφίνει ὁ συνάδελφός του, ἀλλ' ὁ τηλεγραφητὴς τοῦ δηλώνει ὅτι ἡ γραμμὴ εἶνε κατεληγμένη καὶ κατ' αὐτά: «—Ποῖος τηλεγραφεῖ;—Ὁ κύριος.—Καὶ τί τηλεγραφεῖ;—Τὸ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγέλιον!—» Ὁ ἐφευρετικὸς ἀνταποκριτής, διὰ νὰ μὴ διακοπῇ ἡ προτεραιότης του, εἶχε σοφισθῇ νὰ τηλεγραφῇ πρὸς τὴν ἐφημερίδα του τὴν *Καινὴν Διαθήκην*, κερδίζων ἐν τῷ μεταξὺ καιρὸν διὰ νὰ συνεχίσῃ τὰ περὶ τῆς μάχης τηλεγραφήματά του. Τὸ εὐφυνὲς τοῦτο τέχνασμα ἐστοίχισεν ὑπὲρ τὰς 25,000 φράγκων εἰς τὴν ἐφημερίδα του. Ἀλλὰ τί σημαίνει ἀφοῦ ἐξήσφαλσε τὴν προτεραιότητα τῶν περὶ τῆς μάχης εἰδήσεων της. Αὐτὸ ἦτο τὸ πᾶν!

Τί εἶνε ὁμῶς τὸ κατόρθωμα τοῦτο ἐνός ἥρωος μυθιστορήματος, ἐπὶ τέλους, παραβαλλόμενον πρὸς ἄλλους πραγματικοὺς ἄθλους τῆς καινοθρησίας; Ἄγγλος *ρεπόρτερ* τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1848, ὅτε ὁ τηλεγράφος ἀκόμη δὲν εἰλειτούργει, ἐξέρχεται ἐκ Παρισίων ἐφιππος, φθάνει εἰς Καλαί, ἐπιβαίνει μικρὰς λέμβου, διέρχεται τὴν Μάγχην καὶ σχεδὸν φθάνει ἡμιθανὴς εἰς Λονδίνον, διὰ νὰ φέρῃ εἰς τὸν *Τάϊمز* τὴν εἰδήσιν τοῦ ἐκθρονισμοῦ τοῦ Λουδοβίκου Φιλίππου. Ὁ μεγαλοφυὴς Ἄγγλος δὲν εἶνε ἀρὰ γε καὶ αὐτὸς ἄξιος ἐνός ποιήματος τοῦ κ. Ἀριστομένους Προβελεγγίου, ὅστις ἔψαλε μὲ τὴν ἑλισσόμενον μεγαλοπρέπειαν τὸν Ἄγγelon τοῦ Μακραθῶνος;

Καὶ ὁμῶς ἡ τέχνη τότε διετέλει ἀκόμη εἰς τὰ σπάργαντα. Ποῖα κατορθώματα σήμερον, τὰ ὁποῖα δὲν θὰ ἐξαφανισθῶν μὲ τὴν ἐφήμερον τοῦ τύπου φήμην, ἀλλὰ θὰ ζήσουν καὶ ἐν τῇ ἱστορίᾳ; Εἰς *ρεπόρτερ*, ὁ Στάνλεϋ, ἀνεῦρε τὸν Λιβηγκστώνα, αὐτὸς δ' ὁ ἴδιος ἔφερε πρὸ διετίας εἰς τὴν ἐκλαμβὸν Εὐρώπην τὴν θαυμαστὴν διήγησιν ταξειδίου, τὸ ὁποῖον ὁμοιάζει πρὸς ἀπόσπασμα τῶν *Χιλιῶν καὶ Μιάς Νυκτῶν*.

Αἱ ἀμερικανικαὶ ἐφημερίδες διοργανῶσιν ἐπιστη-